

Occupational safety management of grab partners in Phuket Province

Phuwadon Bangsok and Sirinthra Sungthong

Faculty of Management Science, Phuket Rajabhat University

Corresponding author: E-mail address: s6524672131@pkru.ac.th

Received: 14-05-2026, Revised: 27-05-2026, Accepted: 02-06-2026

Abstract

This qualitative study examined occupational safety management among Grab partners in Phuket Province. It aimed to explore the safety problems and risks experienced at work, examine partners' views on Grab's existing safety measures, and identify how they manage and prevent work-related risks. Data were collected through in-depth interviews with eight Grab partners who provided ride-hailing and food delivery services in Phuket. Participants were selected purposively, and the data were analyzed using content analysis.

The findings show that occupational safety among Grab partners is shaped by a combination of road conditions, weather, passenger behavior, working hours, income pressure, and the platform-based nature of the work. Nighttime work was perceived as particularly risky because partners often encountered intoxicated passengers, poorly lit roads, isolated areas, and limited access to immediate assistance. Fatigue was also a key concern, especially when partners accepted consecutive jobs in order to maintain their income.

Although Grab provides safety features such as SOS, GPS tracking, and emergency support, several participants felt these measures were not always prompt or sufficient in real situations. As a result, many relied on their own safety strategies, such as installing dashboard cameras, avoiding high-risk areas, choosing familiar routes, and taking breaks when tired. The study suggests that improving occupational safety for platform workers requires more than technological support. It also requires practical emergency response measures, clearer protective measures, and safety policies that reflect the actual working conditions of platform-based workers.

Keywords: Grab partners, Occupational safety, Platform work, Risk management, Gig economy

การจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ในจังหวัดภูเก็ต

ภูวดล บางโสก และ สิรินทรา สังข์ทอง
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ผู้ประพันธ์บรรณกิจ, ติดต่ออีเมลล์: s6524672131@pkru.ac.th

วันที่รับบทความ: 14-05-2569, วันที่แก้ไขบทความ: 27-05-2569, วันที่ตอบรับบทความ: 02-06-569

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงคุณภาพนี้มุ่งศึกษาการจัดการความปลอดภัยในการประกอบอาชีพของพาร์ทเนอร์ Grab ในจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาและความเสี่ยงด้านความปลอดภัยที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ศึกษามุมมองของพาร์ทเนอร์ที่มีต่อมาตรการความปลอดภัยที่ Grab จัดให้ในปัจจุบัน และระบุแนวทางที่พาร์ทเนอร์ใช้ในการจัดการและป้องกันความเสี่ยงจากการทำงาน ข้อมูลถูกรวบรวมผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกกับพาร์ทเนอร์ Grab จำนวน 8 คน ซึ่งให้บริการรับส่งผู้โดยสารและจัดส่งอาหารในจังหวัดภูเก็ต ผู้ให้ข้อมูลถูกคัดเลือกแบบเจาะจง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า ความปลอดภัยในการประกอบอาชีพของพาร์ทเนอร์ Grab ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการร่วมกัน ได้แก่ สภาพถนน สภาพอากาศ พฤติกรรมของผู้โดยสาร ชั่วโมงการทำงาน แรงกดดันด้านรายได้ และลักษณะการทำงานผ่านแพลตฟอร์ม โดยเฉพาะการทำงานในเวลากลางคืนถูกมองว่ามีความเสี่ยงสูง เนื่องจากพาร์ทเนอร์มักต้องเผชิญกับผู้โดยสารที่มีอาการมึนเมา ถนนที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ พื้นที่เปลี่ยว และข้อจำกัดในการเข้าถึงความช่วยเหลืออย่างทันท่วงที นอกจากนี้ ความเหน็ดเหนื่อยยังเป็นประเด็นสำคัญ โดยเฉพาะในกรณีที่พาร์ทเนอร์รับงานต่อเนื่องหลายงานเพื่อรักษาระดับรายได้ของตน

แม้ว่า Grab จะมีฟีเจอร์ด้านความปลอดภัย เช่น ปุ่ม SOS การติดตามตำแหน่งผ่าน GPS และการสนับสนุนในกรณีฉุกเฉิน แต่ผู้ให้ข้อมูลหลายรายเห็นว่ามาตรการเหล่านี้อาจยังไม่รวดเร็วหรือเพียงพอในสถานการณ์จริง ด้วยเหตุนี้ พาร์ทเนอร์จำนวนมากจึงพึ่งพากลยุทธ์ด้านความปลอดภัยของตนเอง เช่น การติดตั้งกล้องหน้ารถ การหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง การเลือกใช้เส้นทางที่คุ้นเคย และการหยุดพักเมื่อรู้สึกเหนื่อยล้า ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การยกระดับความปลอดภัยในการประกอบอาชีพของแรงงานแพลตฟอร์มจำเป็นต้องอาศัยมากกว่าการสนับสนุนทางเทคโนโลยี แต่ยังคงต้องมีมาตรการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินที่ปฏิบัติได้จริง มาตรการคุ้มครองที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และนโยบายด้านความปลอดภัยที่สะท้อนสภาพการทำงานจริงของแรงงานบนแพลตฟอร์ม

คำสำคัญ: พาร์ทเนอร์ Grab, ความปลอดภัยในการทำงาน, แรงงานแพลตฟอร์ม, การจัดการความเสี่ยง, Grab

บทนำ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา งานผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น Grab ได้เข้ามามีบทบาทต่อการทำงานของคนไทยมากขึ้น เนื่องจากสามารถเลือกเวลาทำงานได้และสร้างรายได้ทั้งแบบรายได้หลักและรายได้เสริม ทำให้ได้รับความนิยมในกลุ่มคนทำงานหลากหลายอาชีพ โดยเฉพาะงานรับส่งผู้โดยสารและการจัดส่งอาหารที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

แม้งานผ่านแพลตฟอร์มจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเลือกเวลาทำงานได้เอง แต่พาร์ทเนอร์ Grab ยังต้องเผชิญกับความเครียดหลายด้านระหว่างการทำงาน เช่น อุบัติเหตุบนท้องถนน สภาพการจราจรที่หนาแน่น การทำงานในช่วงเวลากลางคืน สภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย รวมถึงความเหนื่อยล้าจากการทำงานต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจส่งผลต่อความปลอดภัยและสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานโดยตรง

งานวิจัยหลายชิ้นพบว่า แรงงานแพลตฟอร์มส่วนใหญ่มักไม่ได้รับสวัสดิการหรือการคุ้มครองเช่นเดียวกับพนักงานประจำ เนื่องจากถูกจัดให้อยู่ในสถานะ “พาร์ทเนอร์” หรือผู้ให้บริการอิสระ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยด้วยตนเอง อีกทั้งระบบการทำงานที่เน้นจำนวนรอบและรายได้ ยังส่งผลให้พาร์ทเนอร์บางส่วนต้องทำงานต่อเนื่องเป็นเวลานาน ซึ่งอาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับแรงงานแพลตฟอร์มส่วนใหญ่มักเน้นศึกษาเรื่องรายได้ สภาพการจ้างงาน และสิทธิแรงงานโดยรวม แต่ยังมีการศึกษาด้านความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีลักษณะการทำงานและสภาพการจราจรแตกต่างจากพื้นที่ทั่วไป รวมถึงยังมีการศึกษาความคิดเห็นและประสบการณ์จริงของพาร์ทเนอร์เกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยของแพลตฟอร์มค่อนข้างจำกัด

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab เพื่อศึกษาปัญหา ความเสี่ยง และความคิดเห็นต่อมาตรการความปลอดภัยของแพลตฟอร์ม รวมถึงเพื่อให้เข้าใจสภาพการทำงานจริงของพาร์ทเนอร์มากขึ้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลต่อการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแนวทางการคุ้มครองแรงงานแพลตฟอร์มในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ในจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพาร์ทเนอร์ Grab ต่อมาตรการความปลอดภัยของ Grab ในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการและป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab

คำถามการวิจัย

1. พาร์ทเนอร์ Grab ในจังหวัดภูเก็ตพบปัญหาหรือความเสี่ยงด้านความปลอดภัยอะไรบ้างระหว่างการทำงาน
2. พาร์ทเนอร์ Grab มีความคิดเห็นต่อมาตรการความปลอดภัยของ Grab ในปัจจุบันอย่างไร
3. พาร์ทเนอร์ Grab มีแนวทางในการจัดการและป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงานอย่างไร

การทบทวนวรรณกรรม

กฤษฎา (2562) และทรงพลและพินิจ (2567) อธิบายว่า แม้ไรเตอร์จำนวนมากจะรู้สึกภูมิใจที่สามารถเลือกเวลาทำงานเองได้ แต่ในความเป็นจริง หลายคนต้องทำงานเป็นเวลานานกว่างานประจำทั่วไป เพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เนื่องจากรายได้จากการรับงานมีความผันผวนและไม่แน่นอน บางช่วงมีงานจำนวนมาก แต่บางช่วงรายได้ลดลงอย่างชัดเจน ทำให้ไรเตอร์หลายคนต้องทำงานต่อเนื่องและพักผ่อนน้อย

เกรียงศักดิ์และวารุคฉัย (2563) กล่าวว่า ระบบของแอปพลิเคชันมีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของไรเตอร์ โดยระบบมักกำหนดโบนัส คະแนน หรือเงื่อนไขในการรับงาน ซึ่งทำให้ไรเตอร์ต้องรับทำรอบงานและทำงานต่อเนื่องเพื่อให้ได้รายได้เพิ่มขึ้น แรงกดดันลักษณะนี้อาจส่งผลให้เกิดความเหนื่อยล้าสะสม รวมถึงเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนได้

ภณิดาและกษิณีเดช (2567) กล่าวถึงปัญหาสำคัญของแรงงานแพลตฟอร์มในประเทศไทยว่า ไรเตอร์ส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกจัดเป็นลูกจ้าง แต่ถูกเรียกว่า “พาร์ทเนอร์” ส่งผลให้ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานในหลายด้าน เช่น ค่าล่วงเวลา วันลาพักร้อน หรือประกันสังคมจากนายจ้าง เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน ไรเตอร์จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง ซึ่งเพิ่มภาระและความไม่มั่นคงในการทำงาน

ทรงพลและพินิจ (2567) ยังชี้ให้เห็นว่า แรงงานแพลตฟอร์มจำนวนมากยังไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานอย่างชัดเจน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องรับผิดชอบต่อความเสี่ยงด้านสุขภาพ ความเหนื่อยล้า และอุบัติเหตุจากการทำงานด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในการทำงานของไรเตอร์โดยตรง

วู้ด และคณะ (Wood et al., 2019) อธิบายว่า แม้ว่าการทำงานผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลจะเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเลือกเวลาทำงานและจัดการตารางงานได้ด้วยตนเอง แต่ในเวลาทำงานจริง ระบบอัลกอริทึมของแพลตฟอร์มยังคงส่งผลต่อรูปแบบการทำงานอย่างมาก ทั้งในด้านการรับงาน ความรวดเร็วในการให้บริการ การรักษาระดับคະแนน และการทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้รับรายได้หรือโบนัสตามเงื่อนไขของแพลตฟอร์ม ปัจจัยเหล่านี้ก่อให้เกิดความกดดัน ความเหนื่อยล้า และความเครียดจากการทำงาน แม้ว่าผู้ปฏิบัติงานจะถูกจัดให้อยู่ในสถานะแรงงานอิสระก็ตาม

Howard (2017) พบว่า การจ้างงานในลักษณะที่ไม่ใช่งานประจำ เช่น งานแพลตฟอร์มหรืองานอิสระ อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของแรงงาน เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานมักไม่ได้รับสวัสดิการหรือการคุ้มครองในระดับเดียวกับพนักงานประจำ ทั้งในด้านประกันสุขภาพ ชั่วโมงการทำงาน และการคุ้มครองเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ส่งผลให้แรงงานต้องรับผิดชอบต่อความเสี่ยงที่เกิดขึ้นด้วยตนเองมากขึ้น

Rosenblat และ Stark (2016) พบว่า แม้ผู้ปฏิบัติงานในระบบแพลตฟอร์มจะถูกเรียกว่าแรงงานอิสระ แต่แพลตฟอร์มดิจิทัลยังคงควบคุมรูปแบบการทำงานผ่านระบบอัลกอริทึม เช่น การจัดลำดับงาน การประเมินคະแนน การติดตามตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการรับงาน ระบบดังกล่าวส่งผลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมการทำงานของผู้ให้บริการอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องปรับพฤติกรรมการทำงานให้สอดคล้องกับระบบ เพื่อรักษารายได้และโอกาสในการรับงานในอนาคต

ช่องว่างทางการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่างานวิจัยเกี่ยวกับแรงงานแพลตฟอร์มทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศส่วนใหญ่เน้นศึกษารายได้ สภาพการจ้างงาน สิทธิแรงงาน และผลกระทบทางเศรษฐกิจของแรงงานแพลตฟอร์มเป็นหลัก ขณะที่การศึกษาด้านความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ยังมีจำนวนจำกัด โดยเฉพาะงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ ความรู้สึกเสี่ยง และวิธีการจัดการความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ งานวิจัยก่อนหน้านี้ยังกำหนดความเสี่ยงในภาพรวม เช่น อุบัติเหตุบนท้องถนนและความเหนื่อยล้าจากการทำงาน แต่ยังมีงานที่อธิบายไม่มากกว่า ระบบของแพลตฟอร์มและการเร่งทำงานเพื่อรักษารายได้ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจและการป้องกันความเสี่ยงของพาร์ทเนอร์ Grab อย่างไร รวมถึงขาดการศึกษาบทบาทของกลยุทธ์การป้องกันตนเองของแรงงานแพลตฟอร์มในสถานการณ์เสี่ยงจริง

ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาการจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ในจังหวัดภูเก็ต เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านความปลอดภัย ประสบการณ์ความเสี่ยง และแนวทางการจัดการตนเองของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เข้าใจสภาพการทำงานจริงของพาร์ทเนอร์ Grab มากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้มุ่งศึกษาการจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab โดยผู้วิจัยได้พัฒนารอบแนวคิดโดยอิงจากแนวคิดแรงงานแพลตฟอร์ม แนวคิดการรับรู้ความเสี่ยง และแนวคิดแรงกดดันจากการทำงาน พร้อมทั้งอาศัยการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Alex Rosenblat และ Luke Stark (2016) อธิบายว่า ระบบอัลกอริทึมของแพลตฟอร์มส่งผลต่อพฤติกรรมและรูปแบบการทำงานของแรงงานผ่านกระบวนการจัดลำดับงาน การประเมินคะแนน และเงื่อนไขด้านรายได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัดสินใจและจังหวะการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน

ในขณะที่ Alex J. Wood และคณะ (2019) ชี้ว่า แม้แรงงานแพลตฟอร์มจะมีความยืดหยุ่นในการเลือกเวลาทำงาน แต่ยังคงเผชิญกับการเร่งทำงานเพื่อรักษารายได้และความจำเป็นในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่ความเหนื่อยล้า สภาพความเครียด และความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงาน

นอกจากนี้ Paul Slovic (1987) อธิบายว่า การรับรู้ความเสี่ยงของแต่ละบุคคลส่งผลต่อพฤติกรรมตัดสินใจและการจัดการความปลอดภัย โดยแต่ละคนจะประเมินสถานการณ์เสี่ยงแตกต่างกันตามประสบการณ์และบริบทที่เผชิญ

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดว่า ความปลอดภัยในการทำงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง แต่เกี่ยวข้องกับทั้งสภาพแวดล้อม ระบบของแพลตฟอร์ม และแรงกดดันเรื่องรายได้ที่ต้องเผชิญในแต่ละวัน ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อวิถีคิด การตัดสินใจ และการดูแลความปลอดภัยของพาร์ทเนอร์ Grab ระหว่างการทำงาน

แผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1:แสดงแผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระบบการทำงานของแพลตฟอร์ม Grab แรงกดดันด้านรายได้ การรับรู้ความเสี่ยง พฤติกรรมการป้องกันตนเอง และการจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2564) และภณิดา ไชยคราม กับ กษิณีเดช สุทธิวานิช (2567) ได้อธิบายว่า แรงงานที่ทำงานผ่านแพลตฟอร์มส่วนใหญ่มักถูกจัดให้อยู่ในสถานะ “พาร์ทเนอร์” หรือผู้ให้บริการอิสระ มากกว่าการเป็นลูกจ้างตามระบบแรงงานทั่วไป ซึ่งส่งผลให้พวกเขาไม่ได้รับสิทธิและสวัสดิการเหมือนกับพนักงานประจำ เช่น ไม่มีประกันสังคม ไม่มีเงินชดเชยเมื่อเจ็บป่วย หรือไม่มีค่าตอบแทนกรณีเกิดอุบัติเหตุระหว่างทำงาน ทำให้ภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและความเสียหายต้องตกอยู่กับผู้ปฏิบัติงานเองเป็นหลัก

นอกจากนี้ การทำงานของแรงงานแพลตฟอร์มยังขึ้นอยู่กับระบบค่าตอบแทนที่คิดตามจำนวนรอบการให้บริการ ทำให้หลายคนต้องทำงานติดต่อกันเป็นเวลานาน เพื่อให้มีรายได้เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน งานวิจัยของ Thamromdee (2023) พบว่า ความเหนื่อยล้าจากการทำงานเป็นเวลานานส่งผลกระทบต่อสมาธิในการขับขี่ และเพิ่มความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน

ในส่วนของสภาพแวดล้อมการทำงาน ช่วงเวลากลางคืนถือว่ามีความเสี่ยงสูง เนื่องจากมีอุบัติเหตุบนท้องถนนมากขึ้นทัศนวิสัยในการมองเห็นลดลง รวมทั้งยังต้องเจอกับผู้โดยสารบางกลุ่มที่อาจมีเมาหรือมีพฤติกรรมก้าวร้าว และความเสี่ยงจากอาชญากรรมในพื้นที่เปลี่ยวหรือเสี่ยง ทำให้ผู้ปฏิบัติงานหลายคนต้องมีการป้องกันตัวเอง เช่น การติดตั้งกล้องบันทึกภาพในรถ การหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง หรือแม้แต่การปฏิเสธงานบางประเภท เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการทำงาน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แรงงานแพลตฟอร์มยังคงเผชิญกับข้อจำกัดด้านความปลอดภัย รายได้สวัสดิการ และการคุ้มครองทางสังคม แม้ว่าบางแพลตฟอร์มจะมีระบบช่วยเหลือในบางด้าน แต่ผู้ปฏิบัติงานยังต้องรับผิดชอบความเสี่ยงส่วนใหญ่ด้วยตนเอง (สราวุธ, 2563; สำนักสนับสนุนสุขภาวะประชากรกลุ่มเฉพาะ, 2566) ในภาพรวม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab เพื่อวิเคราะห์ปัญหา ความเสี่ยง และแนวทางในการพัฒนามาตรการความปลอดภัยให้เหมาะสมกับลักษณะการทำงานในปัจจุบัน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งมุ่งศึกษาปัญหา ความเสี่ยง และแนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ผ่านประสบการณ์และความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานจริง การเลือกใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพมีความเหมาะสม เนื่องจากสามารถศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพการทำงาน ความรู้สึก และมุมมองของผู้ให้ข้อมูล เพราะข้อมูลบางส่วนเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ ความรู้สึก และสถานการณ์ที่ผู้ปฏิบัติงานพบระหว่างการทำงานจริง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พาร์ทเนอร์ Grab ที่ปฏิบัติงานด้านรับส่งผู้โดยสารและจัดส่งอาหารในเขตพื้นที่ที่ผู้วิจัยศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือ พาร์ทเนอร์ Grab จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานผ่านแพลตฟอร์ม Grab อย่างน้อย 6 เดือน และยินดีให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงาน ปัญหา และความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ตรงและสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีลักษณะคล้ายกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

แม้กลุ่มตัวอย่างจะมีจำนวนไม่มาก แต่มีความเหมาะสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากการศึกษานี้ไม่ได้มุ่งสรุปผลเชิงสถิติ แต่เน้นการเก็บข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ตรงกับประเด็นที่ศึกษา เพื่อให้เข้าใจปัญหา ความเสี่ยง และแนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ในบริบทของจังหวัดภูเก็ต

Data Saturation (ความอิ่มตัวของข้อมูล)

การศึกษานี้ใช้หลักความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation) ในการกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์พาร์ทเนอร์ Grab จำนวน 8 คน และพบว่าข้อมูลจากการสัมภาษณ์เริ่มมีลักษณะซ้ำกันในหลายประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความเสี่ยงจากการทำงานช่วงกลางคืน ความเหนื่อยล้าจากการทำงานต่อเนื่อง การเร่งทำงานเพื่อรักษารายได้ ข้อจำกัดของระบบช่วยเหลือฉุกเฉิน และวิธีการป้องกันตนเองของพาร์ทเนอร์ Grab เมื่อไม่พบประเด็นใหม่เพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงยุติการเก็บข้อมูล และถือว่าข้อมูลมีความอิ่มตัวเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพครั้งนี้ (Guest, Bunce, & Johnson, 2006)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงานแพลตฟอร์มและความปลอดภัยในการทำงาน โดยกำหนดประเด็นคำถามล่วงหน้าเพื่อให้การสัมภาษณ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถอธิบายรายละเอียดจากประสบการณ์จริงได้อย่างอิสระ

แนวคำถามในการสัมภาษณ์ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. ลักษณะและรูปแบบการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab
2. ความเสี่ยงและปัญหาด้านความปลอดภัยในการทำงาน
3. ประสบการณ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุหรือสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย
4. ความคิดเห็นต่อมาตรการด้านความปลอดภัยของ Grab
5. วิธีการป้องกันและแนวทางการจัดการความเสี่ยงในการทำงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล กับพาร์ทเนอร์ Grab ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัย โดยก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย และขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลทุกคน

ระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการบันทึกเสียงร่วมกับการจดบันทึกข้อมูล เพื่อป้องกันการตกหล่นของข้อมูลและช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องครบถ้วนมากขึ้น โดยการสัมภาษณ์แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 25-35 นาที ทั้งนี้ ผู้วิจัยเปิด

โอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถแสดงความคิดเห็นและเล่าประสบการณ์ได้อย่างอิสระ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนสภาพการทำงานจริงมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกถูกนำมาถอดความแบบคำต่อคำ จากนั้นผู้วิจัยอ่านและทบทวนข้อมูลหลายครั้ง เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาโดยรวมและค้นหาประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยเริ่มจากการกำหนดรหัสข้อมูล จัดกลุ่มประเด็นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน และพัฒนาเป็นประเด็นหลักของการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบในการตีความ ได้แก่ แนวคิดแรงงานแพลตฟอร์มและการควบคุมผ่านระบบอัลกอริทึม แนวคิดการรับรู้ความเสี่ยง และแนวคิดแรงกดดันจากการทำงาน โดยแนวคิดเหล่านี้ช่วยอธิบายว่า ความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ไม่ได้เกิดจากพฤติกรรมส่วนบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่ยังสัมพันธ์กับระบบการทำงานของแพลตฟอร์ม สภาพแวดล้อมในการทำงาน แรงกดดันด้านรายได้ และการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงาน ในสถานการณ์จริง

ผลการวิเคราะห์ถูกจัดเป็นประเด็นหลัก ได้แก่ ความเสี่ยงจากการทำงานในช่วงเวลากลางคืน ความเสี่ยงจากสภาพถนน การจราจร และสภาพอากาศ ความเหนื่อยล้าและแรงกดดันด้านรายได้ ความคิดเห็นต่อมาตรการความปลอดภัยของ Grab และแนวทางการป้องกันตนเองของพาร์ทเนอร์ Grab จากนั้นผู้วิจัยนำประเด็นเหล่านี้มาเชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎี เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลกับกรอบแนวคิดทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลายรายร่วมกับข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนข้อมูลจากการสัมภาษณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความสอดคล้องกับบริบทการทำงานจริงของพาร์ทเนอร์ Grab มากที่สุด

การคุ้มครองสิทธิของผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยคำนึงถึงจริยธรรมในการวิจัยตลอดกระบวนการศึกษา โดยเก็บรักษาข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นความลับ ไม่เปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อมูลส่วนบุคคลที่สามารถระบุตัวตนได้ และนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะภาพรวมเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิในการปฏิเสธการตอบคำถามหรือยุติการให้ข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล

ชุดคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกที่ใช้เวลาประมาณ 25-35 นาที แบ่งเป็น 10 ข้อหลัก

1. กรุณาเล่าประสบการณ์การทำงานกับ Grab รวมถึงลักษณะการทำงานในปัจจุบันของท่าน
2. ประเภทของงานที่ท่านทำ ระยะเวลาที่ทำงาน และช่วงเวลาที่ท่านปฏิบัติงานเป็นประจำคือช่วงใด

3. ในระหว่างการทำงาน ท่านเคยประสบเหตุการณ์ที่รู้สึกไม่ปลอดภัยหรือพบความเสี่ยงใด ๆ บ้างหรือไม่
4. หากเคยประสบเหตุการณ์ดังกล่าว กรุณาอธิบายลักษณะของเหตุการณ์ สาเหตุที่เกิดขึ้น และวิธีการที่ท่านใช้จัดการกับปัญหานั้น
5. ปัจจัยด้านการจราจร สภาพถนน และสภาพอากาศ มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการทำงานของท่านอย่างไรบ้าง
6. ความเหนื่อยล้าหรือการเร่งทำงานเพื่อรักษารายได้ มีผลต่อการตัดสินใจและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ และอย่างไร
7. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับมาตรการด้านความปลอดภัยที่ Grab ได้จัดเตรียมไว้ เช่น ระบบแจ้งเหตุฉุกเฉิน (SOS) ระบบติดตามตำแหน่ง และประกันอุบัติเหตุ
8. ท่านมีวิธีการดูแลรักษาความปลอดภัยของตนเองในระหว่างการทำงานอย่างไรบ้าง
9. ในฐานะพาร์ทเนอร์ Grab ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับความมั่นคงและการคุ้มครองในด้านการทำงาน
10. ท่านมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางใดบ้างในการพัฒนามาตรการความปลอดภัยเพื่อประโยชน์ของพาร์ทเนอร์ Grab ในอนาคต

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกของพาร์ทเนอร์ Grab จำนวน 8 คน พบว่า ความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab เกิดจากหลายปัจจัย ทั้งสภาพแวดล้อมในการทำงาน พฤติกรรมของผู้โดยสาร ระบบการทำงานของแพลตฟอร์ม และการเร่งทำงานเพื่อรักษารายได้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการตัดสินใจและรูปแบบการทำงานของพาร์ทเนอร์ในแต่ละสถานการณ์

ความเสี่ยงจากการทำงานในช่วงเวลากลางคืน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่บอกว่า การทำงานช่วงกลางคืน โดยเฉพาะหลังจากสถานบันเทิงปิด เป็นช่วงเวลาที่เสี่ยงกว่าช่วงอื่น เพราะต้องเจอกับผู้โดยสารที่เมาและมีพฤติกรรมก้าวร้าว รวมถึงสถานที่ที่เปลี่ยวและแสงสว่างน้อย ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยตอนทำงาน

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 เล่าว่า “ลูกค้ำมืออาการเมา โวยวาย และอยากให้แวะหลายที่ ผมรู้สึกไม่ปลอดภัยเลยขับไปหาดำรวจ”

ส่วนผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7 บอกว่า “ช่วงกลางคืนเสี่ยงที่สุดครับ เพราะถนนมืด คนก็น้อย และบางพื้นที่ไม่มีไฟทาง”

ผู้ให้ข้อมูลมองว่า ความเสี่ยงในช่วงกลางคืนไม่ได้เกิดจากอุบัติเหตุบนท้องถนนเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงความกังวลเรื่องอาชญากรรมและการเข้าถึงความช่วยเหลือที่ล่าช้าเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน หลายคนจึงป้องกันตัวเองด้วยการหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง รับประทานอาหาร และรีบกลับบ้าน หรือขับเข้าไปใกล้จุดที่มีตำรวจเมื่อเกิดสถานการณ์ไม่ปลอดภัย

จากข้อมูลสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนตัดสินใจรับมือกับสถานการณ์เสี่ยงแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้สึกปลอดภัยของตนเอง

ปัจจัยด้านสภาพถนน การจราจร และสภาพอากาศ

ผู้ให้ข้อมูลหลายคนมองว่า สภาพถนน สภาพการจราจร และสภาพอากาศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในการทำงาน โดยเฉพาะพื้นที่ภูเขา ถนนลื่น เส้นทางโค้ง และช่วงฝนตก ซึ่งอาจเพิ่มโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า

“ถนนจะเป็นแบบขรุขระ เป็นคลื่น ๆ บนเขา ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้บ่อย”

และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า

“เคยเกือบล้มตอนขับส่งอาหารช่วงฝนตก ถนนลื่นและมองทางไม่ค่อยเห็น”

ผู้ให้ข้อมูลมองว่า ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ในจังหวัดภูเก็ต รวมถึงสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงบ่อย อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในการขับขี่ และทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ความระมัดระวังมากขึ้นระหว่างการทำงาน

ความเหนื่อยล้าและแรงกดดันเรื่องรายได้

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่บอกว่า ความเหนื่อยล้าไม่ได้เกิดจากการขับรถอย่างเดียว แต่เกิดจากแรงกดดันเรื่องรายได้และรูปแบบการทำงานของแพลตฟอร์มที่กำหนดรายได้ตามจำนวนรอบที่ทำงาน ทำให้พาร์ทเนอร์หลายคนต้องทำงานต่อเนื่องนาน ๆ เพื่อให้มีเงินพอใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน บางครั้งจึงต้องลดเวลาพักผ่อนหรือรับงานมากขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า *“การขับรถต้องใช้สมาธิตลอดเวลา มันทำให้เหนื่อยมาก”*

ส่วนผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 บอกว่า *“บางครั้งต้องรีบวิ่งหลายงานติดกัน เพื่อให้ได้รายได้ตามเป้า ทำให้เหนื่อยและขับเร็วขึ้น”*

ผู้ให้ข้อมูลมองว่า ความเสี่ยงจากการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ไม่ได้มาจากพฤติกรรมส่วนตัวอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวข้องกับระบบการทำงานของแพลตฟอร์มที่เชื่อมรายได้กับจำนวนรอบและความเร็วในการให้บริการ ส่งผลให้บางคนต้องแลกความปลอดภัยกับรายได้ ความเหนื่อยล้าสะสมยังทำให้สมาธิลด ความสามารถในการตัดสินใจแย่ง และมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุมากขึ้น

ผลการศึกษายังพบว่า แม้พาร์ทเนอร์ Grab จะดูเหมือนแรงงานอิสระที่สามารถควบคุมเวลาทำงานเองได้

แต่ในการทำงานจริงยังคงได้รับแรงกดดันเรื่องรายได้เป็นหลักเสียไม่ได้ ซึ่งตรงกับที่ Wood et al. (2019) บอกไว้ว่า ระบบอัลกอริทึมของแพลตฟอร์มมีผลต่อพฤติกรรมและจังหวะการทำงานของแรงงาน แม้จะไม่ได้ควบคุมเหมือนนายจ้างโดยตรงก็ตาม

มุมมองต่อมาตรการความปลอดภัยของ Grab

ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยของ Grab บางคนมองว่าระบบช่วยเหลือ เช่น ระบบ SOS ระบบติดตามตำแหน่ง และการประสานงานกับตำรวจ สามารถช่วยได้ในระดับหนึ่งเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 บอกว่า *“Grab ก็ช่วยผมได้จริง ๆ ครับ”*

อย่างไรก็ตาม หลายคนเห็นว่าระบบช่วยเหลือนี้ยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะเวลาที่ต้องการความช่วยเหลือเร็ว ๆ หรือในพื้นที่เปลี่ยนที่เข้าถึงความช่วยเหลือยาก

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ระบบช่วยได้บางเรื่องครับ แต่เวลาเกิดเหตุจริงก็ต้องจัดการตัวเองก่อน”

ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า แม้แพลตฟอร์มจะมีมาตรการช่วยเพิ่มความปลอดภัย แต่ผู้ปฏิบัติงานหลายคนยังรู้สึกว่าการปลอดภัยขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจและการดูแลตัวเองมากกว่าการพึ่งพาระบบของแพลตฟอร์ม นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงความแตกต่างระหว่าง “ระบบความปลอดภัยที่ออกแบบไว้” กับ “การใช้งานจริง” ในสถานการณ์เสี่ยง

ผู้ให้ข้อมูลหลายคนบอกว่า แม้ Grab จะมีระบบช่วยเหลือ แต่เวลาเกิดเหตุจริงก็ยังต้องพึ่งตัวเองก่อน โดยเฉพาะช่วงกลางคืนหรือพื้นที่เปลี่ยว ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมองว่าความรวดเร็วและความสะดวกในการใช้งานของระบบยังไม่สอดคล้องกับสภาพการทำงานจริงของพาร์ทเนอร์ Grab

การป้องกันตนเองและความไม่มั่นคงในการทำงาน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการป้องกันตนเองมากกว่าการพึ่งพาระบบจากแพลตฟอร์ม เช่น การติดกล้องหน้ารถ การหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง การเลือกรับงานเฉพาะพื้นที่ที่คุ้นเคย และการหยุดพักเมื่อรู้สึกเหนื่อยล้า

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า

ผมจะติดกล้องเอาไว้ เผื่อเวลาเกิดเหตุฉุกเฉินจะได้มีหลักฐาน

นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลหลายคนยังสะท้อนถึงความไม่มั่นคงด้านรายได้และสวัสดิการ เนื่องจากพาร์ทเนอร์ Grab ไม่ได้อยู่ในสถานะพนักงานประจำ จึงต้องรับผิดชอบความเสี่ยงด้านสุขภาพ ค่าใช้จ่าย และรายได้ด้วยตนเองเมื่อไม่สามารถทำงานได้

จากผลการสัมภาษณ์อาจแสดงให้เห็นว่า พาร์ทเนอร์ Grab จำนวนหนึ่งมองว่าความปลอดภัยในการทำงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบของแพลตฟอร์มเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ การตัดสินใจ และการดูแลตนเองของผู้ปฏิบัติงานร่วมด้วย

Coding และการพัฒนา Theme

ตารางที่ 1 Coding และการพัฒนา Theme

ข้อมูลดิบจากการสัมภาษณ์ (Raw Data)	รหัสข้อมูล (Code)	ประเด็นหลัก (Theme)
บางครั้งต้องรีบวิ่งหลายงานติดกัน เพื่อให้มีรายได้เพียงพอ ทำให้เหนื่อยและขับรถเร็วขึ้น	การเร่งทำงานเพื่อรักษารายได้	ความเสี่ยงจากแรงกดดันทางเศรษฐกิจ
การขับรถต้องใช้สมาธิตลอดเวลา มันทำให้เหนื่อยมาก	ความเหนื่อยล้าจากการทำงาน	ความเหนื่อยล้าและแรงกดดันจากการทำงาน
ลูกค้ามีอาการเมา โวยวาย ผมเลยขับไปหาดำรวจ	พฤติกรรมหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	การป้องกันตนเองในการทำงาน
ช่วงกลางคืนเสี่ยงที่สุด เพราะถนนมืดและคนก็น้อย	ความไม่ปลอดภัยในช่วงกลางคืน	ความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมการทำงาน

ข้อมูลดิบจากการสัมภาษณ์ (Raw Data)	รหัสข้อมูล (Code)	ประเด็นหลัก (Theme)
เวลาเกิดเหตุจริงก็ต้องจัดการตัวเองก่อน	ความเชื่อมั่นต่อระบบช่วยเหลือ ต่ำ	ข้อจำกัดของระบบความปลอดภัย แพลตฟอร์ม
ผมติดกล้องหน้ารถไว้ตลอด เมื่อเกิดปัญหา	การป้องกันตนเองเชิงรุก	การป้องกันตนเองในการทำงาน
ฝนตก ถนนลื่น มองทางไม่ค่อยเห็น	ความเสี่ยงจากสภาพถนนและ อากาศ	ความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมการทำงาน
บางวันต้องทำงานยาว เพราะรายได้ไม่แน่นอน	รายได้ไม่มั่นคง	ความเสี่ยงจากแรงกดดันทางเศรษฐกิจ
ระบบ SOS มี แต่บางครั้งช่วยไม่ทัน	การตอบสนองล่าช้า	ข้อจำกัดของระบบความปลอดภัย แพลตฟอร์ม
จะเลือกรับเฉพาะพื้นที่ที่คุ้นเคย	การเลือกพื้นที่เพื่อลดความเสี่ยง	การป้องกันตนเองในการทำงาน

แผนภาพสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ภาพที่ 2: แผนภาพสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แสดงสรุปประเด็นหลักจากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์พาร์ทเนอร์ Grab จำนวน 8 คน โดยพบว่า การจัดการความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงจากการทำงานช่วงกลางคืน สภาพถนน การจราจร สภาพอากาศ ความเหนื่อยล้า แรงกดดันด้านรายได้ ข้อจำกัดของมาตรการความปลอดภัย และการป้องกันตนเองของพาร์ทเนอร์ Grab

การเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์กับทฤษฎี

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ประเด็นความเหนื่อยล้าและแรงกดดันด้านรายได้ของพาร์ทเนอร์ Grab สามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดแรงกดดันจากการทำงาน เนื่องจากพาร์ทเนอร์ต้องรับงานอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษารายได้ ทำให้เกิดความเหนื่อยล้าสะสม สมารถลดลง และเพิ่มโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ อธิบายได้ว่าระบบรายได้ที่ขึ้นอยู่กับจำนวนรอบงานมีผลต่อพฤติกรรมการทำงานและความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ ประเด็นการทำงานภายใต้ระบบแพลตฟอร์มยังสอดคล้องกับแนวคิดแรงงานแพลตฟอร์มและการควบคุมผ่านระบบอัลกอริทึม เนื่องจากแม้พาร์ทเนอร์ Grab จะมีสถานะเป็นแรงงานอิสระและสามารถเลือกเวลาทำงานได้ แต่ในทางปฏิบัติยังต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับระบบของแอปพลิเคชัน เช่น การรับงาน การรักษาคะแนน การทำรอบงาน และการสร้างรายได้ สิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าแพลตฟอร์มมีอิทธิพลต่อรูปแบบการทำงานและการตัดสินใจของพาร์ทเนอร์

ในด้านความเสี่ยงจากช่วงเวลากลางคืน พื้นที่เปลี่ยน ผู้โดยสารมีเมฆ และสภาพถนนที่ไม่ปลอดภัย สามารถเชื่อมโยงกับแนวคิดการรับรู้ความเสี่ยง เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนมีการประเมินความเสี่ยงจากประสบการณ์ของตนเอง และนำไปสู่พฤติกรรมการป้องกันตนเองที่แตกต่างกัน เช่น การหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง การเลือกรับงานเฉพาะบางพื้นที่ การติดกล้องหน้ารถ และการหยุดพักเมื่อรู้สึกเหนื่อยล้า

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์จึงแสดงให้เห็นว่า การจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ไม่ได้ขึ้นอยู่กับมาตรการของแพลตฟอร์มเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลจากความสัมพันธ์ระหว่างระบบการทำงานของแพลตฟอร์ม สภาพแวดล้อมในการทำงาน แรงกดดันด้านรายได้ การรับรู้ความเสี่ยง และการจัดการตนเองของผู้ปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ในจังหวัดภูเก็ตไม่ได้เกิดจากพฤติกรรมการขับขี่ของผู้ปฏิบัติงานเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลจากปัจจัยหลายด้านที่เชื่อมโยงกัน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน ระบบการทำงานของแพลตฟอร์ม แรงกดดันด้านรายได้ ความเหนื่อยล้า และระดับการคุ้มครองแรงงานที่ยังมีข้อจำกัด ข้อค้นพบดังกล่าวบ่งชี้ว่า ความปลอดภัยของแรงงานแพลตฟอร์มควรถูกพิจารณาในฐานะปัญหาเชิงโครงสร้าง ไม่ใช่เพียงปัญหาในระดับบุคคล

ประเด็นแรก ความเสี่ยงจากการทำงานในช่วงเวลากลางคืนสะท้อนลักษณะเฉพาะของพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีการเดินทางหลังเวลากลางคืนค่อนข้างมาก พาร์ทเนอร์ Grab ต้องเผชิญกับผู้ใช้โดยสารที่มีอาการเมึ่เมา พื้นที่เปลี่ยนถนนที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ และข้อจำกัดในการเข้าถึงความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ความเสี่ยงดังกล่าวไม่ได้เป็นเพียงความ

เสียงทางกายภาพจากอุบัติเหตุบนท้องถนน แต่ยังรวมถึงความรู้สึกไม่ปลอดภัย ความกังวลต่ออาชญากรรม และความไม่มั่นใจต่อการได้รับความช่วยเหลืออย่างทันท่วงที สถานการณ์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดการรับรู้ความเสี่ยงของ Slovic (1987) ที่มองว่า บุคคลไม่ได้ประเมินความเสี่ยงจากข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว แต่ประเมินจากประสบการณ์ ความรู้สึก และบริบทที่ตนเองเผชิญอยู่

ประเด็นที่สอง ความเหนื่อยล้าและแรงกดดันด้านรายได้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab แม้ลักษณะงานผ่านแพลตฟอร์มจะถูกนำเสนอว่ามีความยืดหยุ่นและสามารถเลือกเวลาทำงานได้เอง แต่ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ชี้ว่าในทางปฏิบัติ พาร์ทเนอร์จำนวนหนึ่งยังต้องรับงานต่อเนื่องเพื่อให้มีรายได้เพียงพอ ความยืดหยุ่นจึงไม่ได้หมายถึงอิสระอย่างสมบูรณ์ แต่เป็นความยืดหยุ่นที่อยู่ภายใต้แรงกดดันทางเศรษฐกิจและระบบค่าตอบแทนที่ขึ้นอยู่กับจำนวนรอบงาน ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องแรงงานแพลตฟอร์มและการควบคุมผ่านระบบอัลกอริทึมของ Wood et al. (2019) และ Rosenblat and Stark (2016) ที่อธิบายว่า แพลตฟอร์มสามารถกำกับพฤติกรรมแรงงานผ่านระบบคะแนน การจัดสรรงานเงื่อนไขรายได้ และแรงจูงใจในการรับงาน แม้จะไม่ได้ควบคุมในรูปแบบนายจ้างแบบดั้งเดิมก็ตาม

ประเด็นที่สาม มาตรการด้านความปลอดภัยของแพลตฟอร์ม เช่น ระบบ SOS ระบบติดตามตำแหน่ง และการประสานงานช่วยเหลือฉุกเฉิน มีบทบาทในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ชี้ว่า พาร์ทเนอร์บางส่วนยังมองว่าระบบดังกล่าวไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์จริงได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะในพื้นที่เปลี่ยวหรือช่วงเวลากลางคืน ช่องว่างระหว่าง “มาตรการความปลอดภัยที่ออกแบบไว้” กับ “การใช้งานจริงในสถานการณ์เสี่ยง” จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณา เพราะหากระบบช่วยเหลือไม่สามารถเข้าถึงแรงงานได้ทันเวลา ภาระในการจัดการความเสี่ยงจะตกอยู่กับผู้ปฏิบัติงานเอง

ประเด็นที่สี่ การป้องกันตนเองของพาร์ทเนอร์ Grab เช่น การติดกล้องหน้ารถ การหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง การเลือกรับงานเฉพาะพื้นที่ที่คุ้นเคย และการหยุดพักเมื่อเหนื่อยล้า แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการปรับตัวของแรงงานแพลตฟอร์มต่อสถานการณ์เสี่ยง อย่างไรก็ตาม การพึ่งพาการป้องกันตนเองมากเกินไปอาจสะท้อนข้อจำกัดของระบบคุ้มครองแรงงาน เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานต้องรับผิดชอบทั้งความปลอดภัย รายได้ ค่าใช้จ่าย และผลกระทบเมื่อเกิดอุบัติเหตุด้วยตนเอง ผลในส่วนนี้สอดคล้องกับ Howard (2017) ที่ชี้ว่า แรงงานรูปแบบไม่มาตรฐานมักเผชิญความเสี่ยงด้านสุขภาพและความปลอดภัยมากกว่าแรงงานประจำ เนื่องจากไม่ได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองในระดับเดียวกัน

โดยสรุป ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การจัดการความปลอดภัยของพาร์ทเนอร์ Grab ควรพิจารณาทั้งในระดับบุคคล ระดับแพลตฟอร์ม และระดับนโยบาย ในระดับบุคคล พาร์ทเนอร์จำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการประเมินความเสี่ยงระหว่างการทำงาน ในระดับแพลตฟอร์ม ควรพัฒนาระบบช่วยเหลือฉุกเฉินให้รวดเร็วและใช้งานได้ง่ายมากขึ้น รวมถึงออกแบบเงื่อนไขการทำงานที่ไม่ผลักให้ผู้ปฏิบัติงานต้องเลือกระหว่างรายได้กับความปลอดภัย ส่วนในระดับนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณา

แนวทางการคุ้มครองแรงงานแพลตฟอร์มให้เหมาะสมกับสภาพการทำงานจริง เพื่อให้ความปลอดภัยในการทำงานไม่ได้อยู่กับการดูแลตนเองของแรงงานเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างแรงงาน แพลตฟอร์ม และภาครัฐ

ส่วนสนับสนุนทางวิชาการของงานวิจัยนี้อยู่ที่การขยายความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยของแรงงานแพลตฟอร์มในบริบทเมืองท่องเที่ยว โดยแสดงให้เห็นว่าความปลอดภัยของพาร์ทเนอร์ Grab มิได้เกิดจากปัจจัยด้านถนนหรือพฤติกรรมผู้ใช้บริการเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลจากการซ้อนทับกันระหว่างลักษณะพื้นที่ของจังหวัดภูเก็ต แรงกดดันด้านรายได้ ระบบการทำงานของแพลตฟอร์ม และการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ปฏิบัติงาน ข้อค้นพบนี้ช่วยเติมเต็มงานศึกษาแรงงานแพลตฟอร์มที่มักให้ความสำคัญกับรายได้ สิทธิแรงงาน และสถานะการจ้างงาน โดยเพิ่มมิติด้านความปลอดภัยเชิงบริบทและการจัดการความเสี่ยงในชีวิตประจำวันของแรงงาน นอกจากนี้ งานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า “การป้องกันตนเอง” ของพาร์ทเนอร์เป็นกลไกสำคัญที่เกิดขึ้นเมื่อมาตรการของแพลตฟอร์มยังไม่สามารถตอบสนองสถานการณ์เสี่ยงได้อย่างเพียงพอ จึงสามารถใช้เป็นฐานในการพัฒนารอบการศึกษาคือความปลอดภัยของแรงงานแพลตฟอร์มที่เชื่อมโยงระดับบุคคล ระดับแพลตฟอร์ม และระดับนโยบายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิเคราะห์

โดยสรุป จากการสัมภาษณ์พบว่า ความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab เกิดจากหลายปัจจัย ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน พฤติกรรมของผู้โดยสาร ความเหนื่อยล้าจากการทำงาน ระบบความปลอดภัยของแพลตฟอร์ม และความไม่มั่นคงด้านรายได้ แม้ Grab จะมีมาตรการช่วยเหลือด้านความปลอดภัยในระดับหนึ่ง แต่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับการป้องกันตนเองและการตัดสินใจเฉพาะหน้าในการลดความเสี่ยงระหว่างการทำงาน

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการ ประการแรก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีจำนวน 8 คน และศึกษาเฉพาะพาร์ทเนอร์ Grab ในจังหวัดภูเก็ตเท่านั้น ผลการศึกษาจึงอาจไม่สามารถอธิบายประสบการณ์ของแรงงานแพลตฟอร์มในพื้นที่อื่นได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งอธิบายประสบการณ์และมุมมองของผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก มากกว่าการสรุปอ้างอิงเชิงสถิติไปยังแรงงานแพลตฟอร์มทั้งหมด ดังนั้น ผลการวิจัยจึงควรตีความภายใต้บริบทของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและพื้นที่ศึกษาที่กำหนด ประการที่สอง ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งสะท้อนมุมมองและประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลในช่วงเวลาที่ศึกษา จึงอาจแตกต่างกันตามลักษณะงาน พื้นที่ปฏิบัติงาน และช่วงเวลาในการทำงานของแต่ละบุคคล ประการสุดท้าย งานวิจัยนี้มุ่งศึกษา มุมมองของพาร์ทเนอร์ Grab เป็นหลัก ยังไม่ได้เก็บข้อมูลจากตัวแทนแพลตฟอร์ม หน่วยงานภาครัฐ หรือผู้โดยสาร ซึ่งอาจช่วยให้เห็นภาพรวมของมาตรการความปลอดภัยได้ครอบคลุมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา พบว่า พาร์ทเนอร์ Grab ยังเผชิญความเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการทำงานช่วงกลางคืน ความเหนื่อยล้าจากการทำงานต่อเนื่อง และข้อจำกัดของระบบช่วยเหลือฉุกเฉิน จึงกล่าวได้ว่า Grab ควรพัฒนาระบบ SOS และการ

ช่วยเหลือฉุกเฉินให้ตอบสนองได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงหรือช่วงเวลากลางคืน รวมทั้งควรส่งเสริมความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานแก่พาร์ทเนอร์อย่างต่อเนื่อง ในส่วนของพาร์ทเนอร์ Grab ควรให้ความสำคัญกับการพักผ่อนอย่างเพียงพอ หลีกเลี่ยงการทำงานต่อเนื่องเป็นเวลานาน และเพิ่มการป้องกันตนเองระหว่างปฏิบัติงาน เช่น การหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงหรือการติดตั้งกล้องบันทึกภาพ สำหรับการศึกษาคั้งต่อไป ควรขยายกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่อื่น และศึกษาปัจจัยด้านความปลอดภัยของแรงงานแพลตฟอร์มในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์. (2562). รูปแบบของงานที่ไม่มีมาตรฐานและแรงงานที่มีความเสี่ยงในเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม. *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 4(2), 59–108. <https://so05.tcithaijo.org/index.php/PSPAJ-KKU/article/view/228194>
- เกรียงศักดิ์ ธีระโกวิทขจร, และวราตุลย์ ตูลารักษ์. (2563). รูปแบบงานใหม่ของคนขี่มอเตอร์ไซด์ส่งอาหารที่กำกับโดยแพลตฟอร์ม. *มูลนิธิปริตติก เอแบร์ท; สถาบันแรงงานและเศรษฐกิจที่เป็นธรรม*. <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/thailand/16337.pdf>
- ทรงพล ชาญศิริไพบูลย์, และพินิจ ทิพย์มณี. (2567). ปัญหาแรงงานแพลตฟอร์มที่ไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายแรงงาน: ศึกษากรณีธุรกิจรับส่งอาหารในประเทศไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*, 12(3), 218–240. <https://www.dpu.ac.th/grad/admin/upload/content/files/year12-3/12-19.pdf>
- ภณิดา ไชยคราม, และกษิต์เดช สุทธิวานิช. (2567). แรงงานแพลตฟอร์มกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของไทย: Platform workers and Thai labor protection laws. *วารสารนิติสาร คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 1(1), 41–65. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/ll/article/view/15883>
- สรารุช ไพฑูรย์พงษ์. (2563, 21 กันยายน). *เศรษฐกิจแพลตฟอร์มกับมาตรฐานแรงงาน*. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. <https://tdri.or.th/2020/09/social-security-for-digital-platform-workers/>
- สำนักสนับสนุนสุขภาพประชากรกลุ่มเฉพาะ. (2566, 19 มกราคม). “เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีสิ่งที่ไม่คาดฝันมากระแทก แล้วเราไม่สามารถแบกรับสภาวะนั้นได้ ถ้าใช่ เราคือกลุ่มคนเปราะบาง” ธาณี ชัยวัฒน์. นับเราด้วยคน. <https://section09.thaihealth.or.th/2023/01/19/platform-worker/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2564, 18 ตุลาคม). *แรงงานแพลตฟอร์ม (Platform worker)* [อินโฟกราฟิก]. สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. <https://hdl.handle.net/20.500.14156/588353>

International Conference on Destination Management (ICDM 2026)
 The 2nd National Research Conference of the Southern Universities Graduate Studies Network
 12-14 June 2026, Phuket Thailand

- Apouey, B., Roulet, A., Solal, I., & Stabile, M. (2020). Gig workers during the COVID-19 crisis in France: Financial precarity and mental well-being. *Journal of Urban Health, 97*(6), 776–795.
<https://doi.org/10.1007/s11524-020-00480-4>
- Bakker, A. B., & Demerouti, E. (2007). The job demands–resources model: State of the art. *Journal of Managerial Psychology, 22*(3), 309–328. <https://doi.org/10.1108/02683940710733115>
- Demerouti, E., Bakker, A. B., Nachreiner, F., & Schaufeli, W. B. (2001). The job demands–resources model of burnout. *Journal of Applied Psychology, 86*(3), 499–512. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.86.3.499>
- Gandini, A. (2019). Labour process theory and the gig economy. *Human Relations, 72*(6), 1039–1056.
<https://doi.org/10.1177/0018726718790002>
- Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L. (2006). How many interviews are enough? An experiment with data saturation and variability. *Field Methods, 18*(1), 59–82. <https://doi.org/10.1177/1525822X05279903>
- Howard, J. (2017). Nonstandard work arrangements and worker health and safety. *American Journal of Industrial Medicine, 60*(1), 1–10. <https://doi.org/10.1002/ajim.22669>
- Karasek, R. A. (1979). Job demands, job decision latitude, and mental strain: Implications for job redesign. *Administrative Science Quarterly, 24*(2), 285–308. <https://doi.org/10.2307/2392498>
- Kellogg, K. C., Valentine, M. A., & Christin, A. (2020). Algorithms at work: The new contested terrain of control. *Academy of Management Annals, 14*(1), 366–410. <https://doi.org/10.5465/annals.2018.0174>
- Koranyi, I., Jonsson, J., Rönnblad, T., Stockfelt, L., & Bodin, T. (2018). Precarious employment and occupational accidents and injuries: A systematic review. *Scandinavian Journal of Work, Environment & Health, 44*(4), 341–350. <https://doi.org/10.5271/sjweh.3720>
- Lee, M. K., Kusbit, D., Metsky, E., & Dabbish, L. (2015). Working with machines: The impact of algorithmic and data-driven management on human workers. In *Proceedings of the 33rd Annual ACM Conference on Human Factors in Computing Systems* (pp. 1603–1612). Association for Computing Machinery.
<https://doi.org/10.1145/2702123.2702548>
- Möhlmann, M., & Zalmanson, L. (2017). Hands on the wheel: Navigating algorithmic management and Uber drivers’ autonomy. In *Proceedings of the International Conference on Information Systems: Transforming Society with Digital Innovation (ICIS 2017)*. Association for Information Systems.
<https://aisel.laisnet.org/icis2017/DigitalPlatforms/Presentations/3>

International Conference on Destination Management (ICDM 2026)
 The 2nd National Research Conference of the Southern Universities Graduate Studies Network
 12-14 June 2026, Phuket Thailand

Neal, A., & Griffin, M. A. (2006). A study of the lagged relationships among safety climate, safety motivation, safety behavior, and accidents at the individual and group levels. *Journal of Applied Psychology*, 91(4), 946–953. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.91.4.946>

Quinlan, M., Mayhew, C., & Bohle, P. (2001). The global expansion of precarious employment, work disorganization, and consequences for occupational health: A review of recent research. *International Journal of Health Services*, 31(2), 335–414. <https://doi.org/10.2190/607H-TTVO-QCN6-YLT4>

Ravenelle, A. J. (2019). “We’re not Uber”: Control, autonomy, and identity in gig work. *Journal of Managerial Psychology*, 34(4), 269–285. <https://doi.org/10.1108/JMP-05-2018-0227>

Rosenblat, A., & Stark, L. (2016). Algorithmic labor and information asymmetries: A case study of Uber’s drivers. *International Journal of Communication*, 10, 3758–3784. <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/4892>

Rundmo, T. (1996). Associations between risk perception and safety. *Safety Science*, 24(3), 197–209. [https://doi.org/10.1016/S0925-7535\(97\)00038-6](https://doi.org/10.1016/S0925-7535(97)00038-6)

Slovic, P. (1987). Perception of risk. *Science*, 236(4799), 280–285. <https://doi.org/10.1126/science.3563507>

Sun, P., Chen, Y., & Rani, U. (2021). From flexible labor to “sticky labor”: A tracking study of workers in the food-delivery platform economy in China. *Work, Employment and Society*, 35(3), 412–431. <https://doi.org/10.1177/0950017020936706>

Tran, M., & Sokas, R. K. (2017). The gig economy and contingent work: An occupational health assessment. *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, 59(4), e63–e66. <https://doi.org/10.1097/JOM.0000000000000977>

Thamromdee, K. (2023). Right of association for platform workers in Thailand (a case study of food delivery platform workers) [Master’s thesis, Chulalongkorn University]. Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). <https://doi.org/10.58837/CHULA.THE.2023.510>

Vallas, S., & Schor, J. B. (2020). What do platforms do? Understanding the gig economy. *Annual Review of Sociology*, 46, 273–294. <https://doi.org/10.1146/annurev-soc-121919-054857>

Williamson, A., Feyer, A. M., Friswell, R., & Finlay-Brown, S. (2000). Development of measures of fatigue: Using an alcohol comparison to validate the effects of fatigue on performance. *Accident Analysis & Prevention*, 32(3), 313–326. [https://doi.org/10.1016/S0001-4575\(99\)00040-0](https://doi.org/10.1016/S0001-4575(99)00040-0)

International Conference on Destination Management (ICDM 2026)
 The 2nd National Research Conference of the Southern Universities Graduate Studies Network
 12-14 June 2026, Phuket Thailand

Wood, A. J., Graham, M., Lehdonvirta, V., & Hjorth, I. (2019). Good gig, bad gig: Autonomy and algorithmic control in the global gig economy. *Work, Employment and Society*, 33(1), 56–75.
<https://doi.org/10.1177/0950017018785616>

Zohar, D. (1980). Safety climate in industrial organizations: Theoretical and applied implications. *Journal of Applied Psychology*, 65(1), 96–102. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.65.1.96>

Room 4: Organizational Management and Service Excellence

Faculty-Room: 19504

Chairperson: Mr. Haris Annanhnab, Phuket Rajabhat University

Chairperson: Dr. Wathusiri Chaiprasit, Phuket Rajabhat University

Time	Code	Title	Presenter
1.30 – 1.45 PM	[NSU-001]	การรับรู้การบริหารลูกค้าสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อความภักดี ของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนในจังหวัด นครศรีธรรมราช	สุทธิดา ใจสบาย
1.45 – 2.00 PM	[NSU-003]	การจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ท เนอร์ Grab ในจังหวัดภูเก็ต	ภูวดล บางโสภ, ดร. สิรินทรา สังข์ทอง
2.00 – 2.15 PM	[NSU-005]	การตัดสินใจใช้บริการซ้ำของลูกค้าในธุรกิจอู่ซ่อม รถยนต์ บริษัท ภูเก็ต สมยศ เซอร์วิส จำกัด	ศรัณยา เพิ่มชอบ, ดร. สิรินทรา สังข์ทอง
2.15 – 2.30 PM	[NSU-007]	ปัจจัยด้านเงินเดือน สวัสดิการ และบรรยากาศในการ ทำงานที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ พนักงาน : กรณีศึกษาธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	ลักขณา ขอบดี, ดร.ผกาพรรณ ไพรัตน์
2.30 – 2.45 PM	[NSU-013]	ช่องโหว่ระเบียบองค์กรและพฤติกรรมการลาป่วย เชิงกลยุทธ์: กรณีศึกษาพนักงานรักษาความปลอดภัย แบบช่วงเวลา ณ ท่าอากาศยานภูเก็ต	ธราธาร เหมงาม, ดร.ผกาพรรณ ไพรัตน์
2.45 - 3.00 PM	[NSU-016]	การรับรู้ความเสี่ยงก่อนตัดสินใจใช้บริการรถเช่า: กรณีศึกษาร้านภูเก็ตพิมพัทธ์ จังหวัดภูเก็ต	ดำรงเดช สุวรรณรักษา, ดร. กชพร ชื่นจันทร์
3.00 – 3.15 PM	[NSU-018]	แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านการให้บริการวีซ่า และใบอนุญาตทำงานเพื่อความพึงพอใจลูกค้าเข้ามา ใช้บริการ	กาญจนา คหาปนะ, ดร.ผกาพรรณ ไพรัตน์
3.15 – 3.30 PM	[NSU-022]	แนวทางการปรับปรุงกระบวนการเคลมประกันภัยเพื่อ ลดความล่าช้าภายใต้ บริษัททิพย์ประกันภัย จำกัด (มหาชน)	อลิษา สังสินไชย, ดร. กชพร ชื่นจันทร์
3.30 – 3.45 PM	[NSU-025]	การเสริมแรงจูงใจของพนักงาน: กรณีศึกษาสนามบิน นานาชาติแห่งหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย	จันทิมา ธรรมปรีชา, ดร.ผกาพรรณ ไพรัตน์
3.45 - 4.00 PM	Group discussion, comments, and suggestions for future research between the panel and the presenter		
4.00 – 4.30 PM	Award and certificate by		

International Conference on Destination Management

The 2nd National Research Conference
of the Southern Universities Graduate
Studies Network

Proceedings

“EMPOWERING NEXT-GEN FOR RESPONSIBLE DEVELOPMENT”

12-14 JUNE 2026
PHUKET THAILAND

List of Abstracts/

Reproduction of local traditional Northern Thai foods in the concept of neo-traditional Lanna cuisine for sustainable development in Chiang Mai's provincial economics and tourism	1
Pornpin Matungka	
Navigating the digital nomad ecosystem in Chiang Mai: A governance and sustainability perspective ...	16
Gorn Huvanandana	
Sustaining rural economies through community-based farmstay tourism: Evidence from the Mekong Delta of Vietnam	47
Pham Thi Thanh Hau and Le Hien Khoi	
Halal tourism in non-Islamic destinations: A perspective from generation Z in Indonesia and Thailand ..	57
Aldi Wisnumurti Sarwono ¹ and Cathrine Peni Sampelan ^{2*}	
Operational risk mitigation strategies for Mataram Kingdom cultural heritage tourism packages: Storynomics tourism technology based on AR/VR approaches for Youth empowerment and responsible development in Kotagede, Yogyakarta	67
Sugiarto, Sony Heru Priyanto, Dwiono Rudi Susanto, Aldi Wisnumurti Sarwono, Moch. Nur Syamsu and Deni Dwi Ananti	
Enacting destination image through youth co-creation and AR/VR storynomics at Candi Pandawa Dieng, Central Java, Indonesia	97
Sugiarto, Sony Heru Priyanto, Isna Dian Krisnandi, Aldi Wisnumurti Sarwono, Moch. Nur Syamsu and Fongnawati Budhijono	
97	
From community-based tourism to community-led destination stewardship: The case of Thai Hai Village, Viet Nam	113
Bui Thi Ngoc Phuong	
Perceived customer relationship management affecting customer loyalty toward private vehicle inspection centers in Nakhon Si Thammarat Province.....	129
Sutthida Jaisabai	
Organizational barriers to physical therapy access: Healthcare personnel perspectives.....	142
Salva Lateh and Phakawan Phairat	
Occupational safety management of grab partners in Phuket Province.....	152
Phuwadon Bangsok and Sirinthra Sungthong	

Editorial Team

Editorial Advisory Board

Assistant Professor Dr. Hiran Prasarnkarn
Assistant Professor Dr. Thawatchai Thumthong
Assistant Professor Dr. Doungnat koykijcharone
Assistant Professor Dr. Piangjit Tanticharatwarodom
Assistant Professor Nongyao Prasomthong
Dr. Manop Chachiyo
Mr. Teerapong Nuchaikaew

Editorial Board

Associate Professor Dr. Nimit Soonsan
Assistant Professor Suphattra Sangthong
Dr. Sarayute Thongmun
Dr. Sanya Chimpimon
Dr. Kanyapat Pattanaphokinsakul
Dr. Barisa Laemlaksakul
Dr. Sirintra Sangthong
Dr. Kochaporn Chunjan
Dr. Bongkotrat Piamsirikamon
Dr. Phakawan Phairat

Reviewer Board

1. Professor Dr. Hiram Ting	President of Responsible Borneo (REBORN)
Sarawak, Malaysia
2. Professor Dr. Ir. Sony Heru Priyanto	STIPRAM Institute of Tourism Yogyakarta, Indonesia
3. Professor Dr. Ir Sugiarto	STIPRAM Institute of Tourism Yogyakarta, Indonesia
4. Associate Professor Dr. Bamrung Srinuanpan	Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
5. Associate Professor Dr. Chayanon Phucharoen	Prince of Songkla University
6. Associate Professor Dr. Khwanruedee Ponchaitiwat	Khon Kaen University
7. Associate Professor Dr. Lenny Yusrini	Universitas Asa Indonesia

International Conference on Destination Management (ICDM 2026)
The 2nd National Research Conference of the Southern Universities Graduate Studies Network
 12-14 June 2026, Phuket Thailand

8. Associate Professor Dr. Li-Hsin Chen	National Kaohsiung University of Hospitality and Tourism, Taiwan
9. Associate Professor Dr. Nimit Soonsan	Phuket Rajabhat University
10. Associate Professor Dr. Orachorn Maneesong	Chiang Mai University
11. Associate Professor Dr. Pita Jarupunphol	Phuket Rajabhat University
12. Associate Professor Dr. Pongpichit Jannui	Walailak University
13. Associate Professor Chayaporn Boonruangsak	Nakhon Sawan Rajabhat University
14. Assistant Professor Dr. Anak Agung Gde Satia Utama	Airlangga University, Indonesia
15. Assistant Professor Dr. Anuwat Worlee	Fatoni University
16. Assistant Professor Dr. Anusara Sawangchai	Phuket Rajabhat University
17. Assistant Professor Dr. Autchara Klinchan	Phetchabun Rajabhat University
18. Assistant Professor Dr. Chantinee Boonchai	Prince of Songkla University
19. Assistant Professor Dr. Chidchanok Anantamongkolkul	Phuket Rajabhat University
20. Assistant Professor Dr. Chawanrat Srinounpan	Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
21. Assistant Professor Dr. Jaruee Kongkul	Phuket Rajabhat University
22. Assistant Professor Dr. Jitwimon Klaysubun	Suan Dusit University
23. Assistant Professor Dr. Jumani Zulfıqar Ali	Khon Kaen University
24. Assistant Professor Dr. Nattaya Chombunchoo	Kanchanaburi Rajabhat University
25. Assistant Professor Dr. Pannraphat Takolpuckdee	Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage
26. Assistant Professor Dr. Pimmada Wichasin	Suan Dusit University
27. Assistant Professor Dr. Ratirat Na Songkhla	Chulalongkorn University
28. Assistant Professor Dr. Runglawan Iamkusolkij	Nakhon Phanom University
29. Assistant Professor Dr. Sanit Srichookiat	Thaksin University
30. Assistant Professor Dr. Sudarat Kliangsa-Art	Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
31. Assistant Professor Dr. Suthat Kammanee	Kanchanaburi Rajabhat University
32. Assistant Professor Dr. Suwaphat Siridhammasakul	Ubon Ratchathani University
33. Assistant Professor Dr. Yutthana Kadem	Yala Rajabhat University
34. Assistant Professor Dr. Techatam Sangkrom	Suratthani Rajabhat University
35. Assistant Professor Puriwaj Dachum	Kasetsart University
36. Assistant Professor Suphattra Sangthong	Phuket Rajabhat University
37. Assistant Professor Jaruwat Songmuang	Fatoni University
38. Assistant Professor Thanai Tanvanich	Songkhla Rajabhat University
39. Dr. Amin Kiswantoro	STIPRAM Institute of Tourism Yogyakarta, Indonesia
40. Dr. Barisa Laemlaksakul	Phuket Rajabhat University
41. Dr. Bongkotrat Piamsirikamon	Phuket Rajabhat University
42. Dr. Calla Phuong Bui	Gia Dinh University, Vietnam
43. Dr. Christina Shen	Hainan Tropical Ocean University, China
44. Dr. Ir. Aldi Wisnumurti Sarwono	STIPRAM Institute of Tourism Yogyakarta, Indonesia
45. Dr. Jureerut Wongpluksin	Phuket Rajabhat University
46. Dr. Kanyapat Pattanaphokinsakul	Phuket Rajabhat University
47. Dr. Kochaporn Chunjan	Phuket Rajabhat University
48. Dr. Mumtaz Meeraman	Songkhla Rajabhat University
49. Dr. Narawadee Buakhwan	Songkhla Rajabhat University
50. Dr. Nguyen (Beo) Thai	University of Wollongong (UOW), Australia
51. Dr. Parnprae Chaoprayoon Udomraksasup	Maejo University
52. Dr. Pattarin Makka	Phuket Rajabhat University
53. Dr. Phakawan Phairat	Phuket Rajabhat University
54. Dr. Phiphop Somwathee	Phuket Rajabhat University

International Conference on Destination Management (ICDM 2026)
The 2nd National Research Conference of the Southern Universities Graduate Studies Network
 12-14 June 2026, Phuket Thailand

55. Dr. Pinit Duangjinda	Thaksin University
56. Dr. Ratchada Boonkaew	Yala Rajabhat University
57. Dr. Sakesit Paksee	Kanchanaburi Rajabhat University
58. Dr. Sanya Chimpimon	Phuket Rajabhat University
59. Dr. Sarayute Thongmun	Phuket Rajabhat University
60. Dr. Sathaporn Rungsawang	Nakhon Pathom Rajabhat University
61. Dr. Sirintra Sangthong	Phuket Rajabhat University
62. Dr. Suthasinee Nirattimanon	Phuket Rajabhat University
63. Dr. Tan Kim Lim	James Cook University, Singapore
64. Dr. Uraiporn Kattiyapornpong	University of Wollongong (UOW), Australia
65. Mr. Theera Watcharamongkol	Kanchanaburi Rajabhat University
66. Mr. Weerawat Udomsap	Kanchanaburi Rajabhat University
67. Mr. Worapot Treesuk	Phuket Rajabhat University
68. Ms. Nareekarn Na Thalang	Yala Rajabhat University
69. Ms. Piyawan Khamglad	Phuket Rajabhat University
70. Ms. Sirirak Thanyaphaisan	Phuket Rajabhat University

ICDM 2026

2 มิถุนายน 2569

เรื่อง ตอบรับบทความเข้าร่วมการนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ

หมายเลขบทความ NSU-0300

เรียน คุณภูวดล บางโสภ และ ดร.สิรินทรา สังข์ทอง

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง “การจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab ในจังหวัดภูเก็ต” เพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 2 ของเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยภาคใต้

บัดนี้กองบรรณาธิการ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่างๆ ได้ประเมินและตรวจสอบคุณภาพบทความของท่านเรียบร้อยแล้ว เรามีความยินดีที่จะแจ้งให้ทราบว่าบทความของคุณพิจารณาให้นำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ ในวันที่ 13 มิถุนายน 2569 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ภายใต้หัวข้อ “เสริมสร้างศักยภาพคนรุ่นใหม่เพื่อการพัฒนาอย่างมีความรับผิดชอบ”

โปรดทราบว่าอย่างน้อยหนึ่งคนในทีมผู้เขียนต้องเข้าร่วมการประชุมเพื่อนำเสนอบทความ กำหนดการนำเสนอและรายละเอียดเพิ่มเติมจะประกาศให้ทราบในภายหลัง

ขอแสดงความยินดี และเราหวังว่าจะได้ต้อนรับคุณในการประชุม

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์ ดร.นิमित ชุณสัน
ประธานการจัดงานประชุม

ติดต่อสอบถามข้อมูลการประชุม

ดร.ศรายุทธ ทองหมั่น โทรศัพท์: 081-645-1998

Email: icdm.pkru@gmail.com

International Conference on Destination Management
The 2nd National Research Conference of the Southern Universities Graduate Studies Network

CERTIFICATE OF PARTICIPATION

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

ภูวดล บางโสภ และ ดร.สิรินทรา สังข์ทอง

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัย

เรื่อง การจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพาร์ทเนอร์ Grab

ในจังหวัดภูเก็ต

จัดโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ใ้ไว้ ณ วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2569

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิมิต ชุนตัน)

ประธานกรรมการการประชุมวิชาการ ICDM 2026

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หิรัญ ประสารการ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต